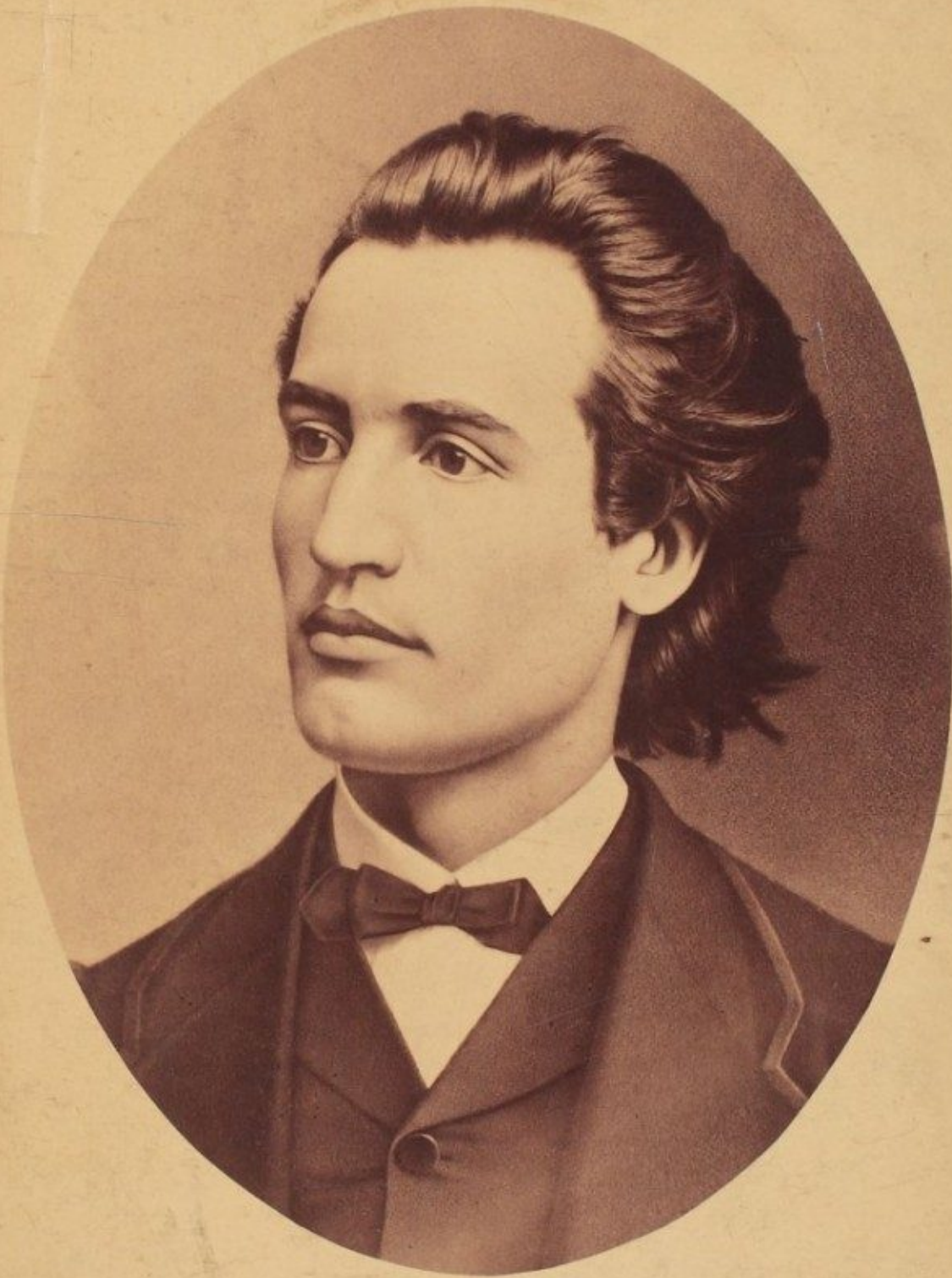

**[„ODATĂ APUCÂND”] – de Mihai
Eminescu [20 martie 1882]**

M. Eminescu de Mari

Bernhard Brandt

JASSY.

Odată apucând pe clina unor reforme cari nu țin seamă nici de datina țării, nici de aptitudinile poporului, nici de trecut, desigur că onor. d. C. A. Rosetti și compania sa politică nu se vor opri numai la regularea tocmelelor agricole, ci vor încerca să răstoarne totul cu susu 'n jos, pentru a ara pământul istoriei române în toate direcțiunile, să nu rămâie nici sâmbure, nici rădăcină din ideile trecutului, pentru ca brazda să fie îndestul de înfoiată și moale să primească în ea sămânța nouălor idei... ale republicei.

Se știe că toate cele în țara aceasta sunt pentru onor. tagmă, nu lucruri ce-au rațiunea lor de-a fi în chiar natura statului și a poporului, ci afaceri de combinații timporare și de expedient. Chiar coroana Regelui nu este forma consacrată a existenței politice a poporului românesc din suta a treisprezecea începând, nu este coroana Basarabilor pe fruntea unui dinast european – ci un mijloc de menținere la putere a partidului roșu, căci d. C. A. Rosetti declară că e „republican” și că e treaba copiilor săi de-a „realiza republica” Coroana există, pentru că onor. părinte ale democrației o îngăduie să existe și o îngăduie pentru că sub eticheta monarhică „trăim în realitate în republică”

Dar dacă însuși felul nostru de-a fi, chipul de existență tradițional și monarhic al statului român, e numai o chestie de timp și oportunitate, cum o fi privind onor. tagmă patriotică celelalte instituții ale țării? Magistratura? Cu toate opiniile clare și esprese ale țării și ale organelor ei judecătorești, tagma voiește eligibilitatea ei și proiectul în cestiu e și depus pe biroul Camerei. Un proiect voluminos, plin de cârciocuri, menit a face din justiție unealta de ocară a partidului roșu, o sclavă a patimelor momentane, o îngăduitoare a apetiturilor, o creațiune a stării timporare de corupție.

Împărțirea țării în plaiuri și ocoale? Un alt proiect de lege șterge cincizeci de plaiuri c-o singură trăsătură de condei. Dar multe din aceste au istoria lor proprie; unele ascund

începuturile legendare ale statului român, unele sunt leagănul vechilor și nouălor noastre oștiri teritoriale și a eroilor? Ce 'nsenmează toate acestea în ochii unor oameni pentru care România e numai din întâmplare o patrie, cărora formele ei moștenite nu vorbesc în nici o limbă și nu au nici un înțeles?

Biserica? Creațiunea aceasta eminentă națională a unui Iuga Vodă, carele la a. 1399 încă o face neatârnată de orice ierarhie bisericească sau lumească, biserica Lui Mateiu Basarab și a lui Varlaam, maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbei și unitatea etnică a poporului, ea care domnește puternică dincolo de granițele noastre și e azilul de mântuire națională în țări unde românul nu are stat, ce va deveni ea în mâna tagmei patriotice? Un instrument politic. Un alt proiect de lege voiește a introduce în Sinoade pe onor. Sihleanu, pe liberi cugetători și pe atei; tinda templului devine un teatru pentru advocați fără pricini și banul roșu al văduvei, o fisă pentru jucători de cărți.

E asemenea vorba ca în locul votului pe colegii să se introducă în mod clandestin sufragiul universal, vorba ca voturile tuturor să fie egale, indiferent fiind de unde-i, cine-i, ce are ori ce știe fiecare. În locul teoriei de „român și român” se erige teoria de „om și om” în materie electorală, care realizându-se va pune majoritatea în mâna imigrațiunii, încât noi înșine să ajungem poate să fim considerați ca străini în țara noastră strămoșească.

Iată pe scurt tendințele viitoare ale partidului roșu. Patria un otel, poporul o amestecătură, biserica un teatru pentru politicieni, țara teren de exploatare pentru străini, viața noastră publică o ocazie pentru ilustrarea și ridicarea în sus a imigrațiunii din câteșipatru unghiurile lumii.

Și toate le îngăduim noi, o țară de oameni, îngăduim ca un venetic să se atingă de tot ce constituie trecutul nostru ~ de tot ce e merit a mântine caracterul și unitatea poporului nostru.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro